VELKOMMEN TIL SPORENE PÅ BÅGØ

Gul rute er ca. 5 km. Blå rute er ca. 3,5 km, og går til Vestermose. Rød rute er ca. 4 km, og går til Nymose. Medbragt mad kan spises i "Hestestalden". God tur.

GUL RUTE

1 BÅGØ BY

Midt på øen ligger den hyggelige og velholdte Bågø by, som kan spores helt tilbage til 1200-tallet. Den oprindelige »byplan« er bevaret med store gårde på begge sider af den brede bygade. Der er ikke foretaget nogen egentlig jordudskiftning, men fem af gårdene er flyttet ud som følge af brand eller pladsmangel. I tidens løb har der kilet sig forskellige servicefunktioner ind blandt gårdene: købmand, mejeri og smedie, som i dag er væk, men bygningerne kan stedfæstes. Naturskolen i den sydvestlige del af byen var indtil 1986 både skole og lærerbolig, men ophørte som folkeskole, da der kun var én elev tilbage. I dag bruges Naturskolen som station og bosted for tilrejsende skoler og naturorganisationer. Desuden fungerer den som øens forsamlingshus.

2 KIRKEN

Bågø kirke er opført i 1861 og placeret her så Wedellsborggreven, der havde ydet et stort økonomisk bidrag, kunne have frit udsyn til den.
Inventar og udsmykning er enkel, men et par ting skiller sig ud, bl.a. de rigt ornamenterede lysekroner samt kirkeskibet »Fredericus Quartus«, der blev skænket kirken af en københavner, som afbigt for den bågøpige, han havde »bortført« fra øen.

3 Noret

Fra det nyopførte fugletårn er der overblik over området, som er et lavvandet brakvandsområde med forbindelse til Lillebælt. Det lave vand med den bløde bund indeholder store mængder af smådyr. Det er et rigt spisekammer for mange vade-, måge- og andefugle. Dertil bruger grågæs også Noret som tilholdssted. Den grågrønne plante, der dominerer området omkring Noret, kaldes starndmalurt.

4 SØGÅRD

Den 15. november 1872 havde man den værste stormflod, man kan mindes i det fynske øhav. Bågøs lave områder blev oversvømmet og øen delt i 3. Ved Søgård, der var flyttet ud fra byen i 1870, stod vandet op til stuehusets vinduer - se højtvandsmærket på stene ved indkørslen til gården- og i stalden druknede 4 køer. For at forhindre lignende katastrofer byggede den daværende ejer det imponerende stendige ud mod vejen.
Gul rute kan forlænges ved at lægge turen omkring punkt 9.

5 ØSTERGÅRD

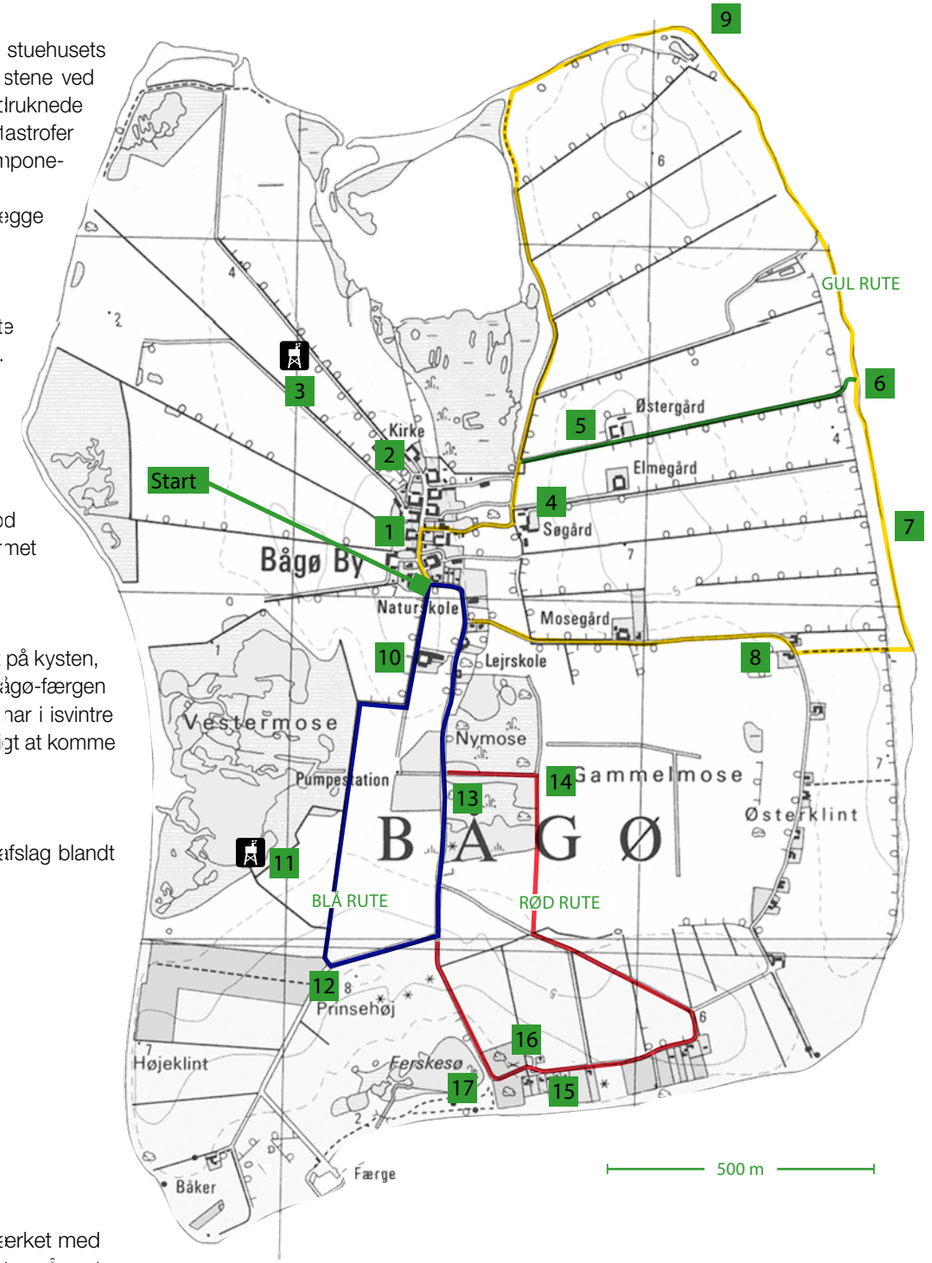
Østergård ligger midt i den fedeste landbrugsjord på østsiden af Noret. Den blev bygget i 1883 på den højtliggende banke, hvor folk fra byen havde søgt tilflugt under stormfloden i 1872. Fra Østergård er der er fin udsigt op gennem Lillebælt mod nordvest, til Wedellsborg-hoved mod nord og Husby kirke med løgformet kuppel mod nordøst.

6 »NATURHAVN«

På dette sted går havstrømmen tæt på kysten, og derfor er vandet så dybt, at Bågø-færgen kan sejle tæt ind til kysten. Stedet har i isvintre været anvendt, når det ikke var muligt at komme ind til havnen i syd.

7 STENALDERSPOR

Man kan være heldig at finde flinteafslag blandt stenene i strandvoldene. Mange af øhavets stenalderbopladser ligger i dag på havbunden. Her langs kysten tyder de mange flinteafslag på, at stenalderfolk har boet ud for Bågøs nuværende østkyst.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule, blå og røde trekanter på pæle

8 HUSMANDSSTEDERNE

Her på Klintendevejen er husmandsstederne udbygget eller udflyttet fra byen omkring århundredeskiftet. I dag er der kun få husmandssteder, der drives som landbrug - de fleste anvendes som fritidsboliger.

9 BØSTENDE

Her ved Bågøs nordøstligste hjørne har havstrømmen dannet krumodder ud fra kysten af aflejret sten og sand. Da det er et ret ubefærdet strøg, holder en del vandfugle som knopsvaner, edderfugle og skalleslugere til på denne del af kysten.

BLÅ RUTE

10 BRANDEN I 1880

I 1880 brændte fire gårde i byen. Den gård, som oprindelig lå, hvor der i dag er Naturskole, blev flyttet ud til dette sted. Inden udflytningen lå stuehuset så tæt ved nabogården, at man kunne række æbleskiver ud ad køkkenvinduet til tærskefolk i naboens lade.

11 VESTERMOSE

Øens største vådområde er Vestermose. Mange fugle finder yngle- og rastepladser i mosen, der er en del af et EU-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde »Lillebælt«. I forsommeren er der konstant bevægelse og larm over hættemågekolonien, mens fiskehejren letter fra mosen med tunge vingeslag, og edderfugle og troldænder ses på det åbne vandspejl. Forår og efterår er mosen rasteplads for hjejler, ryler og andre vadefugle, og om vinteren søger især mange andefugle læ i mosen. Fuglene kan betragtes fra det nyopførte fugletårn.

12 PRINSEHØJ

Bågøs højeste punkt er Prinsehøj på 8,3 m. Højen ligger på marken mellem vejen og smågrupper af graner. Trods den ringe højde er der god udsigt til Torø mod sydøst, Årø mod sydvest, og mod nordvest anes Skamlingsbanken henover den skovklædte Brandsø. Navnet Prinsehøj kommer af, at Chr. X som kronprins ofte var på jagt netop her.

RØD RUTE

13 NYMOSE

Nymose har været en del af et sammenhængende mosedrag, der stod i forbindelse med den eksisterende Vestermose. Nymose var rørskovsområde, hvor hver gård på Bågø havde og har sin part. Rørene blev brugt til stråtage. I 1960 blev mosen afvandet, så jorden kunne anvendes til landbrugsjord, men store dele af den viste sig ubrugelige til dette formål. Går man gennem mosen i dag, ser man rodstykker og dele af gamle egestammer stikke op gennem bundvegetationen. Det er moseeg, som er dukket op af mosen ved grundvandssænkningen. Mosen er nu sprunget i skov, hvor birk, pil og rødel dominerer. Her kan nattergale og løvsangere høres i forsommeren. Ude på mosebunden ses klovspor fra rådyrene, der har deres tilholdssted her.

14 TØRVEGRAVE

Mod øst ses store flade landbrugsområder med enkelte træomkransede vandhuller. Det er gamle tørvegrave, og landbrugsjorden her er den tørlagte Gammelmose. Her blev sidst gravet tørv under Anden Verdenskrig.

15 FISKERHUSENE

De fem grundmurede huse på stribe er Fiskerhusene. Her boede fiskerne med stejleplads på strandengen og ophalingsplads til bådene på strandbredden.

16 LANGDYSSE

På stedet her ses en langdysse fra bondestenalder dvs. 4000-3000 år, f.kr. Dyssen er øens bedst bevarede oldtidsminde.

17 FERSKESØ

Ferskesø består ikke af ferskvand, som navnet antyder, men af brakvand. Saltvand fra Lillebælt presses ind ved efterårs- og vinterhøjvande. Plantevæksten vokser i bælter omkring søen med de mest salttålende som kveller og strandgåsefod nærmest vandspejlet. På og ved søen holder blishøns, gravænder og rødben til.

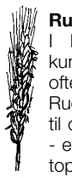
LANDMANDENS AFGRØDER

Hvede
Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg
Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stak - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Rug
I Danmark dyrkes rug kun i mindre omfang og ofte på de sandede jorde. Rug har en grågrøn farve til den modnes. Stakkene - eller »hårene« på akset i toppen af planten er korte. Rug anvendes til foder og rugbrød.

Havre
Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

Raps
Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

Sukkerroer
Den lave plante kendes let på sine store grønne blade. Roen sås i rækker i april-maj og høstes i oktober-november. Sukkerroerne laves til sukker og affaldet bruges som kvægfoder.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

- Levende hegn
- Skrænt
- Jernbane
- Vej
- Gul rute
- Blå rute
- Jorddige
- Sti
- Markvej
- Rød rute
- 4 Teksthenvisning
- Fugletårn (handicapvenligt)

© Kort & Matrikelstyrelsen (G. 21-01)

Sporet på Bågø ligger vest for Assens. Tag færgen fa Assens til Bågø, afgang på hverdage kl. 10, lørdage kl. 8.30 og 11.30 samt søndag kl. 8.30 og 10.30. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.
Start: Prinsehøjvej 15, Bågø, 5610 Assens.
GPS-koordinater til startpunktet: 55.31222, 9.80837.

HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER
Du er gæst på øen. Sporet er åbent for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Danmarks Jægerforbund Dansk Skovforening · Friluftsrådet · Naturstyrelsen · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer · Landdistrikternes Fællesråd
Støttet med tilskud Nordea-fonden

Tekst: Thilde Thiesen · Tegninger: Michael Petersen
Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V

WWW.SPOR.DK

SPOR0509 AKV 4/2016

Sporene på Bågø

SPOR I LANDSKABET